

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Van Vorststraat te Eindhoven
Rapportnummer 16-0349

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Van Vorststraat te Eindhoven

December 2016

Rapportnummer: 16-0349

In opdracht van: Accent adviseurs
Luchthavenweg 13E
5657 EA Eindhoven

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: L. Hulsen MSc

Auteur: L. Hulsen MSc

Kwaliteitscontrole: ir. E. Claassen

Inhoud

1	Inleiding	4
	1.1 Aanleiding	4
	1.2 Doel	4
	1.3 Zorgplicht	4
	1.4 Wet Natuurbescherming	4
	1.5 Leeswijzer	5
2	Plangebied	6
	2.1 Ligging en beschrijving plangebied	6
	2.2 Voorgenomen plannen	8
3	Methode	9
4	Natuurwaarden	10
	4.1 Beschermd gebied	10
	4.2 Beschermd soorten	12
	4.2.1 Flora	12
	4.2.2 Vlinders en libellen	12
	4.2.3 Mieren, kevers en slakken	12
	4.2.4 Vissen	13
	4.2.5 Reptielen en amfibieën	13
	4.2.6 Vogels	14
	4.2.7 Zoogdieren	16
5	Conclusies	18
	5.1 Wet Natuurbescherming	19
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is voornemens op de locatie van Vorststraat te Eindhoven de bestaande bebouwing te slopen en woningbouw te realiseren. Ten behoeve van de planologische procedure dient onderzocht te worden welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de voorgenomen plannen hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Wet Natuurbescherming

Per 1 januari 2017 treedt de Wet Natuurbescherming in werking. Deze nieuwe wet bundelt de drie vigerende wetten op het gebied van gebieds- en soortbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet.

Onder de nieuwe wet blijft de bescherming van een groot aantal dier- en plantensoorten ongewijzigd, zoals bijvoorbeeld de bescherming van vleermuisen, gierzwaluw en huismus. Maar er zijn ook een aantal wijzigingen aangebracht in de bescherming die dier- en plantensoorten genieten. De vissoort kleine modderkruiper bijvoorbeeld is onder de nieuwe wet niet meer beschermd.

De in deze rapportage beschreven conclusies zullen tevens worden getoetst aan de wet Natuurbescherming.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet. In dit hoofdstuk worden de conclusies van het rapport getoetst aan de nieuwe wet Natuurbescherming.

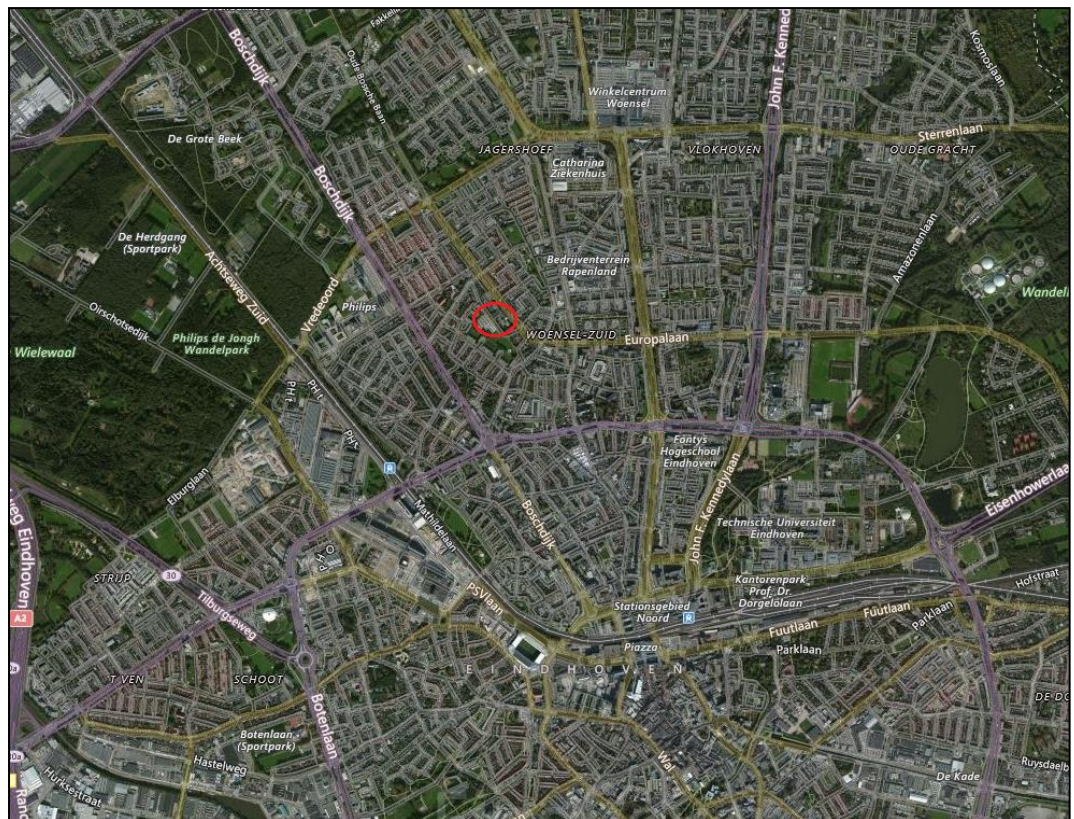
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

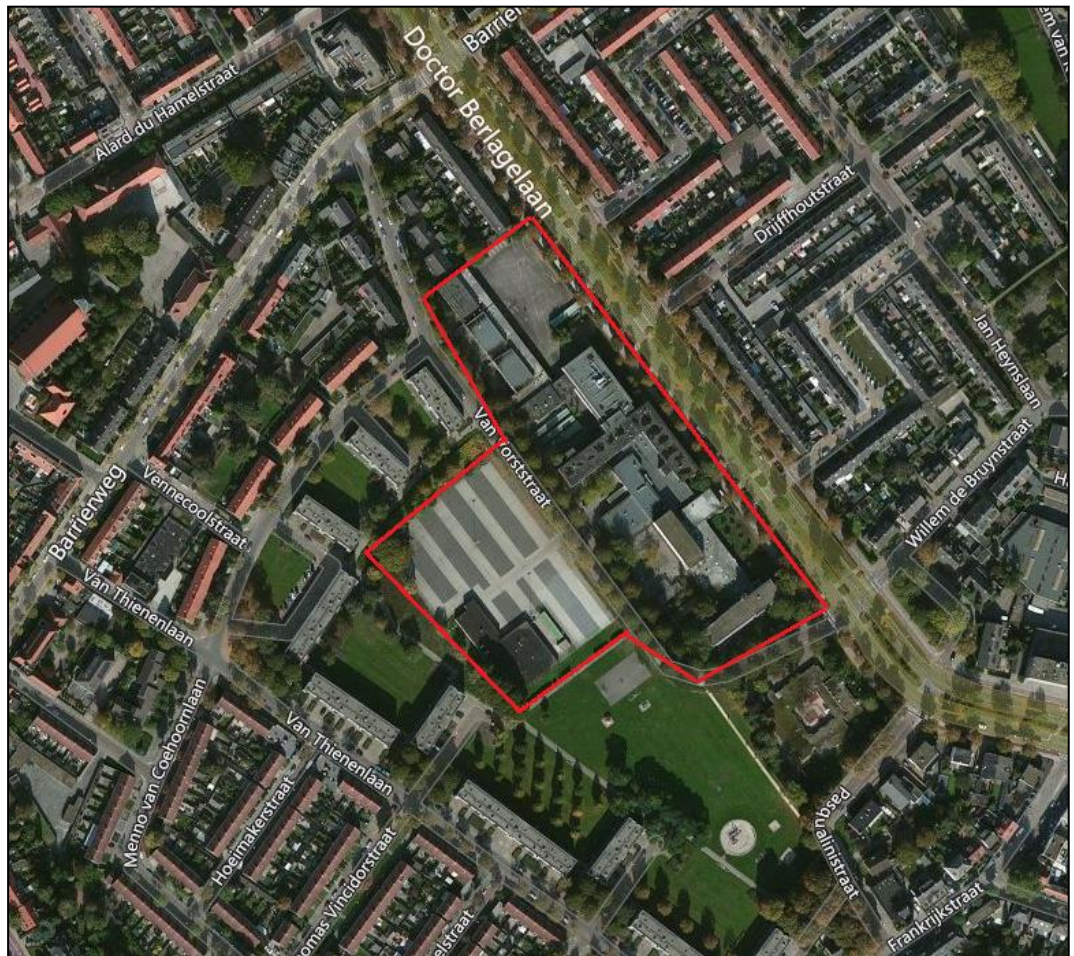
Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Eindhoven. De omgeving van het plangebied bestaat uit bebouwing.

Het plangebied bestaat uit diverse schoolgebouwen en een parkeerplaats. Rondom de bebouwing en verharding staat een aantal bomen, struiken en hagen. Alle beplanting bestaat uit sierbeplanting welke gedeeltelijk verruigd is.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en de grove begrenzing in figuur 2. Op pagina 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel) (bron: Bing Maps)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd) (bron: Bing Maps)

Foto 1. Zijde van Vorststraat

Foto 2. Zijde van Vorststraat

Foto 3. Zuidzijde

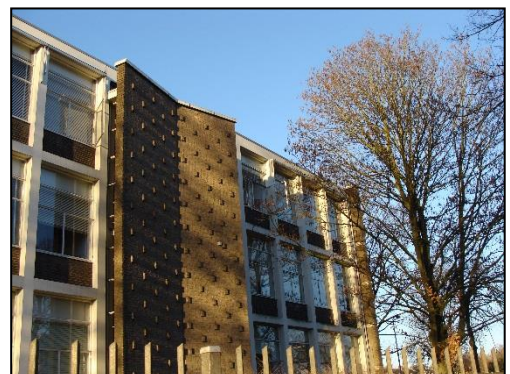

Foto 4. Zuidzijde

Foto 5. Tuin

Foto 6. Zijde Doctor Berlagelaan

Foto 7. Parkeerplaats en ruigte

Foto 8. Ventilatieopeningen

2.2 Voorgenomen plannen

De voorgenomen plannen bestaan uit sloop van de bestaande bebouwing ten behoeve van nieuwbouw (zie figuur 3).

Figuur 3. Voorgenomen plannen (bron: Mulleners+Mulleners Architecten)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

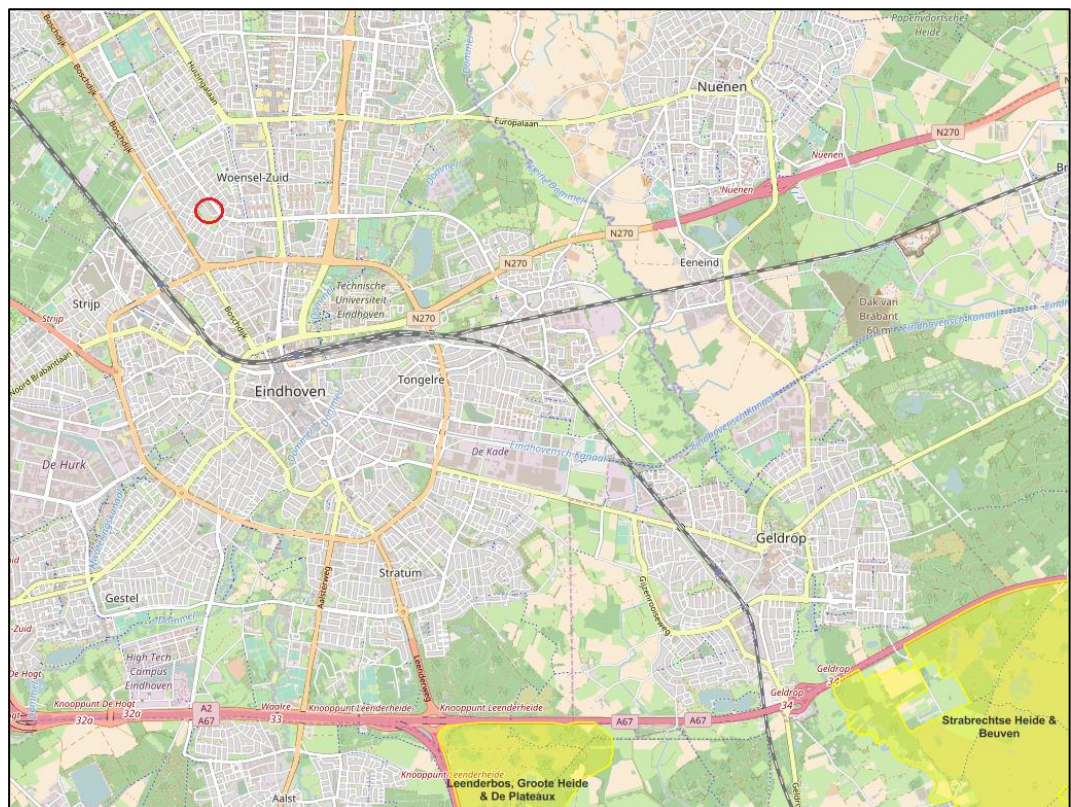
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 29 november 2016 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: het was een heldere, droge dag, er stond een matige wind en het was circa 2 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

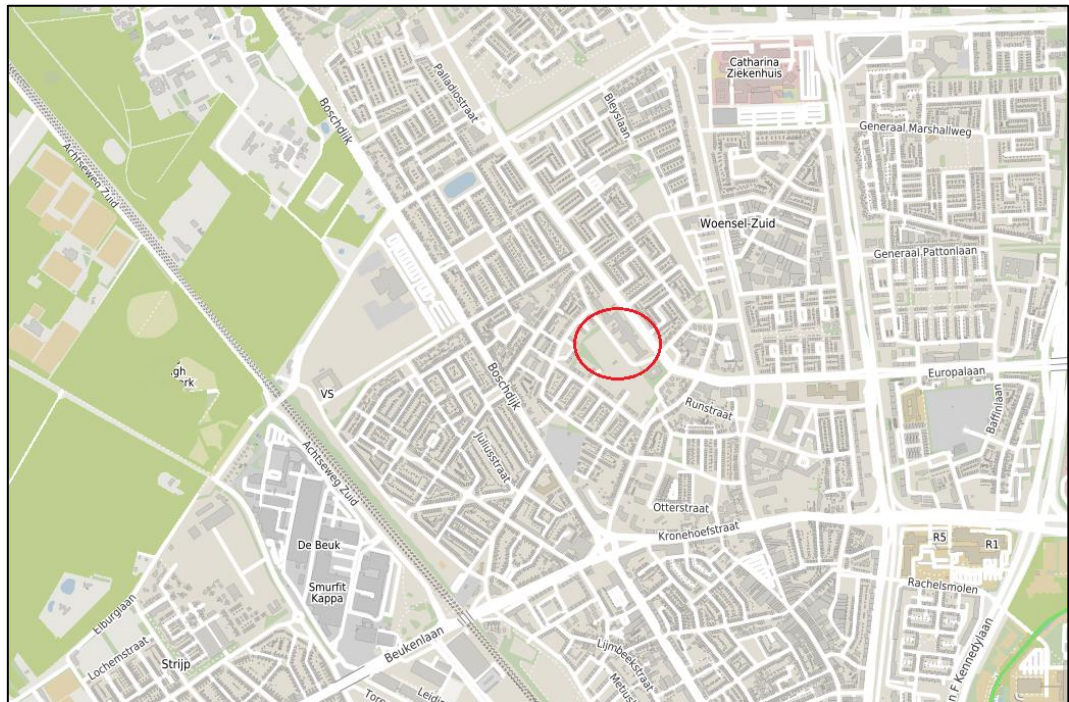
Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 6,5 kilometer zuiden van het plangebied ligt. Dit betreft het Natura 2000-gebied “Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux”, zie figuur 4. Op 9 kilometer ten zuidoosten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied “Strabrechtse Heide & Beuven”.

Figuur 4. Plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied (geel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Zoals blijkt uit gegevens van de provincie Noord-Brabant maakt het plangebied geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) (figuur 5). Het dichtst bij het plangebied gelegen deel van het NNN betreft het bos bij de “Grote Beek”. Het plangebied bevindt zich op ongeveer 750 meter van dit bos. Op dit gedeelte van het NNN rust het beheertype N16.01 Droog bos met productie.

Figuur 5. Plangebied (rode cirkel) ten opzichte van NNN (bron: kaartbank.brabant.nl)

Effectbeoordeling

Gezien de geïsoleerde ligging binnen de stad en de relatief grote afstand tot Natura 2000-gebieden en de lokale aard van de voorgenomen plannen, zijn negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling hierop uitgesloten.

Het terrein behoort niet tot het NNN. Het is uitgesloten dat de sloop van de gebouwen en de nieuwbouw die hiervoor in de plaats komt negatieve effecten op het NNN heeft.

Conclusie

De voorgenomen plannen zullen geen effect hebben op Natura 2000-gebieden en/of het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied. Het plangebied is merendeels verhard en het aanwezige groen is aangeplant. Het voorkomen van beschermde planten in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde planten in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit de atlas *De dagvlinders van Nederland* (Bos et al., 2006) en de website *Vlindernet.nl* blijkt dat in de omgeving van het plangebied heideblauwtje en keizersmantel (beide FFtabel 3) voorkomen. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat er in het plangebied geen geschikte biotopen, zoals heidevelden en/of hoge dichtheden viooltjes, aanwezig zijn voor het voorkomen van deze beschermde dagvlindersoort. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan. Uit de atlas *De Nederlandse libellen* (Nederlandse Vereniging voor libellenstudie, 2002) en de website *Libellenet.nl* blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde libelsoorten voorkomen. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, wat voortplantingsbiotoop voor libellen uitsluit. Het is mogelijk dat algemene libelsoorten incidenteel in het plangebied foerageren.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libelsoorten voor in het plangebied.

4.2.3 Mieren, kevers en slakken

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. Oppervlaktewater is in het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan worden uitgesloten.

Uit gegevens van het Compendium voor de Leefomgeving blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde slakken voorkomen.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren, kevers en slakken voor in het plangebied.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor kunnen geen vissen voorkomen in het plangebied. Er is daarom niet nader onderzocht of beschermde vissen voorkomen in de buurt van het plangebied.

Conclusie

In het plangebied komen geen vissen voor.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Volgens de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) en het waarnemingenoverzicht 2013 van RAVON komen in de omgeving van het plangebied de amfibieënsoorten; kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker (alle FFtabel 1), Alpenwatersalamander (FFtabel 2) en poelkikker, kamsalamander, rugstreppad en heikikker (alle FFtabel 3) voor.

Volgens deze bronnen komt in de omgeving van het plangebied tevens levendbarende hagedis (FFtabel 2) voor. Uit het veldbezoek blijkt dat door het ontbreken van geschikte biotopen het voorkomen van levendbarende hagedis, in het plangebied kan worden uitgesloten.

Door het ontbreken van oppervlaktewater is het plangebied geen voortplantingslocatie voor amfibieën. Door het ontbreken van oppervlaktewater vormt het plangebied ook geen geschikt leefgebied voor meer watergebonden soorten, zoals kleine watersalamander, bastaardkikker, Alpenwatersalamander, poelkikker en kamsalamander. Ook voor rugstreppad, een soort van dynamische milieus, is het plangebied in de huidige staat niet geschikt. De heikikker komt vooral voor in vochtige heidegebieden. De kenmerken van het plangebied voldoen hier niet aan. Het voorkomen van heikikker in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het plangebied is wel geschikt om te dienen als landbiotoop voor de minder kritische soorten van FFtabel 1, zoals gewone pad en bruine kikker.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt om te dienen als landbiotoop voor de minder kritische soorten van FFtabel 1, zoals gewone pad en bruine kikker. De

voorgenomen plannen hebben een tijdelijk negatief effect op mogelijk in het plangebied voorkomende algemene amfibieën. Na de herinrichting zal het plangebied geschikt leefgebied vormen voor deze soorten.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Conclusie

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een tijdelijk negatief effect op de aanwezigheid van amfibieën van FFtabel 1 binnen het plangebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Voor zwaardere beschermde soorten amfibieën (FFtabel 2 en 3) en levendbarende hagedis (FFtabel 2) ontbreken geschikte biotopen binnen het plangebied.

4.2.6 *Vogels*

Algemene vogelsoorten kunnen in het plangebied broedgelegenheid en foerageergebied vinden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied enkel algemene vogelsoorten waargenomen. Er zijn geen nesten van jaarrond beschermde vogels aangetroffen.

Er kan niet worden uitgesloten dat het plangebied (onderdeel van) het leefgebied van huismus vormt. De huismus komt voor in de omgeving (Telmee.nl). Huismussen kunnen broedgelegenheid vinden in kleine holtes in de gebouwen. Heggen en struwelen bieden schuilplaatsen en foerageergebied. Stofbaden kunnen huismussen aantreffen in zandige overhoekjes binnen het plangebied.

Uit gegevens van Telmee.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied gierzwaluwen voorkomen. Gierzwaluwen komen met name voor in steden en dorpen en kunnen broeden in holtes van gebouwen. De nestplekken van gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Er kan niet worden uitgesloten dat gierzwaluwen broeden in de bebouwing binnen het plangebied.

Tevens komen in de omgeving van het plangebied ransuil en kerkuil voor. Er zijn in het plangebied geen geschikte broedlocaties voor uilen aanwezig. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van ransuil en/of kerkuil. Het plangebied vormt echter geen essentieel onderdeel. Er zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van uilen aangetroffen.

Effectbeoordeling

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren.

Het nest van huismus en de functionele leefomgeving er omheen zijn jaarrond beschermd. Om te kunnen bepalen of de voorgenomen plannen een effect zullen hebben op beschermde nesten en/of de functionele leefomgeving, dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar huismussen. Dit onderzoek dient in de broedperiode te worden uitgevoerd en bestaat uit twee rondes in de periode 1 april t/m 15 mei.

Nader onderzoek moet aantonen of er daadwerkelijk nestlocaties van gierzwaluwen aanwezig zijn binnen het plangebied. Nader onderzoek naar gierzwaluwen dient plaats te vinden in de periode 1 juni t/m 15 juli. Indien er nestlocaties van gierzwaluw in het gebouw aanwezig zijn, zal sloop van het gebouw leiden tot vernietiging van deze nesten.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van ransuil en/of kerkuil. Het vormt hier echter geen essentieel onderdeel van, in de omgeving is veel soortgelijk, dan wel geschikter, foerageergebied beschikbaar. In de nieuwe situatie blijft het plangebied ook geschikt als foerageergebied voor ransuil en/of kerkuil. Negatieve effecten zijn uitgesloten.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken met nesten buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli.

Nader onderzoek naar de functie van het plangebied voor huismus en/of gierzwaluw zal moeten uitwijzen of en welke mitigerende maatregelen getroffen moeten worden en of een ontheffing noodzakelijk is.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Door bomen en struiken en gebouwen met nesten buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Nader onderzoek naar de functie van het plangebied voor huismussen zal moeten uitwijzen wat de effecten van de voorgenomen plannen op de huismus zijn.

Er kan niet worden uitgesloten dat gierzwaluwen in de bebouwing broeden. Nader onderzoek kan dit uitsluiten dan wel aantonen. Indien nesten van huismus en/of gierzwaluw aanwezig zijn, leidt sloop van het gebouw tot vernietiging van de nesten. Hiervoor dient een ontheffing van de Flora- en Faunawet te worden aangevraagd.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van ransuil en/of kerkuil, het is echter niet essentieel. In de nieuwe situatie blijft het plangebied geschikt als foerageergebied. De voorgenomen werkzaamheden

hebben geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van ransuil en/of kerkuil.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis en watervleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek is gebleken dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. Mogelijk doen de bomen langs de Van Vorststraat en de Doctor Berlagelaan dienst als vliegroute voor vleermuizen. De voorgenomen plannen hebben geen betrekking op deze structuren. De bebouwing is vanwege de bouwkundige constructie, zoals een spouwmuur met ventilatieopeningen (foto 8), geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Het onderzoeksgebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als egel en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1).

Uit gegevens van de Zoogdierverseniging en Telmee.nl blijkt dat de eekhoorn (FFtabel 2) voorkomt in de omgeving van het plangebied. Er zijn tijdens het veldbezoek echter geen nesten van eekhoorn in het plangebied aangetroffen. Mogelijk maakt het plangebied onderdeel uit van het foerageergebied van eekhoorn.

Uit gegevens van Telmee.nl blijkt dat steenmarter (FFtabel 2) de afgelopen vijf jaar niet is waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen sporen van steenmarter waargenomen. Het voorkomen van steenmarter in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen (FFtabel 3). De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van foerageergebied van vleermuizen. Na sloop en nieuwbouw blijft het plangebied geschikt als foerageergebied.

Om te kunnen bepalen wat de effecten van de voorgenomen plannen op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn, is het noodzakelijk een nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol in de periode half mei t/m september. Indien er vleermuizen verblijven in het gebouw, heeft sloop van het gebouw vernietiging van verblijfplaatsen tot gevolg.

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op deze soorten.

De voorgenomen plannen hebben geen effect op het voorkomen van eekhoorn (FFtabel 2). In de omgeving van het plangebied is voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor eekhoorn.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Nader onderzoek dient uit te wijzen of er daadwerkelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing aanwezig zijn, of het nemen van mitigerende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet noodzakelijk is.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op mogelijk aanwezig foerageergebied van vleermuizen.

Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied, in de periode half mei t/m september, dient uit te wijzen of de voorgenomen plannen negatieve effecten hebben ten aanzien van vleermuizen en of een ontheffing dient te worden aangevraagd.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het foerageergebied van eekhoorn (FFtabel 2). De voorgenomen ontwikkelingen hebben hier geen negatief effect op.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op ongeveer 6,5 kilometer ten zuiden van het plangebied. Dit betreft het Natura 2000-gebied “Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux”. Gezien de relatief grote afstand tot Natura 2000-gebieden en de lokale aard van de voorgenomen plannen, zijn negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling hierop uitgesloten.

Het terrein behoort niet tot het NNN. Het dichtst bij het plangebied gelegen deel van het NNN betreft het bos bij de Grootte Beek. De afstand van het NNN tot het plangebied bedraagt circa 750 meter. Het is uitgesloten dat de sloop van de gebouwen en nieuwbouw negatieve effecten op het NNN heeft.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën, die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op zoogdieren en/of amfibieën van FFtabel 1.

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

Soorten van FFtabel 2

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het foerageergebied van eekhoorn (FFtabel 2). De voorgenomen ontwikkelingen hebben hier geen negatief effect op.

Soorten van FFtabel 3

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op mogelijk aanwezig foerageergebied van vleermuizen. Vanwege de constructie van de bebouwing kan de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen op voorhand niet worden uitgesloten. Nader onderzoek hiernaar in de periode half mei t/m september is daarom noodzakelijk.

Soorten van FFtabel vogels

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Door bomen en struiken met nesten buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Er kan niet worden uitgesloten dat het plangebied (onderdeel van) het leefgebied van huismus vormt. Het nest en functionele leefgebied van huismus is jaarrond beschermd. Om te kunnen bepalen wat de effecten zijn van de voorgenomen plannen op het voorkomen van huismus is een nader onderzoek naar huismussen in de periode 1 april t/m 15 mei noodzakelijk.

Nader onderzoek moet aantonen of er nestlocaties van gierzwaluwen aanwezig zijn binnen het plangebied. Nader onderzoek naar gierzwaluwen dient plaats te vinden in de periode 1 juni t/m 15 juli.

Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het grotere foerageergebied van ransuil en/of kerkuil. In de nieuwe situatie blijft het plangebied geschikt als foerageergebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatief effect op uilen.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk negatief effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Eekhoorn	FFtabel 2	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Vaste rust- en verblijfplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek in de periode half mei t/m september
Vogels	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing met nesten buiten broedseizoen (half mrt t/m juli)
Ransuil en/of kerkuil	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	-	-
Huismus	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Foerageergebied en mogelijk broedgebied	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek huismussen 1 april – 15 mei
Gierzwaluw	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Broedgebied	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek 1 juni – 15 juli

5.1 Wet Natuurbescherming

Onder de nieuwe wet Natuurbescherming blijven soorten van de huidige FFtabel 1 vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Ook de bescherming van vogels blijft in de praktijk gelijk aan de huidige situatie. Dit betekent dat ook onder de nieuwe wet

rekening gehouden dient te worden met het broedseizoen. Ook de bescherming van eekhoorn en vleermuizen blijft in de praktijk gelijk aan de huidige situatie. Na inwerking treden van de Wet Natuurbescherming is het verplicht om “aan te haken” bij een eventueel benodigde Omgevingsvergunning. Hiermee wordt de gemeente bevoegd gezag en het “loket” waar onderzoeksrapporten ingediend moeten worden.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdierverseniging- rapport 2010.44. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, 5 december 2016
- + NNN: kaartbank.brabant.nl, 5 december 2016
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdierverseniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor

de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoring effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen.